

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України

№ _____

Інструкція
щодо профілактики та боротьби
з блутангом (катаральна лихоманка овець)

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає порядок проведення профілактичних заходів щодо недопущення захворювання тварин на блутанг, ветеринарно-санітарних заходів у випадках прояву хвороби серед тварин у господарствах різних форм власності, у тому числі у приватному секторі, дикій фауні, та оздоровлення їх від блутанг, та є обов'язковою для виконання господарствами незалежно від форми власності і підпорядкування, користувачами мисливських угідь, фізичними особами - підприємцями, громадянами, спеціалістами ветеринарної медицини, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

2. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

вектор блутангу – комахи з родини *Ceratopogonidae*, мокреці з роду *Culicoides*, види *C. imicola*, *C. obsoletus*, *C. pulicaris*, *C. dewulfi*;

випадок блутангу або тварина, інфікована вірусом блутангу – тварина із клінічними ознаками блутангу або тварина щодо якої попередні серологічні дослідження були проведеними із негативними результатами, останнє

серологічне дослідження проведено із позитивними результатами щодо відповідних антитіл до серотипу вірусу блутангу, або тварина з якої вірус блутангу був ізольованим та ідентифікованим як вірус блутангу або тварина, щодо якої було проведено із позитивними серологічне дослідження щодо блутангу або щодо якої встановлено наявність вірусного антигену або вірусної рибонуклеїнової кислоти (РНК), що є типовими для одного або більше серотипів блутангу;

власник (утримувач) – юридична або фізична особа, яка має право власності на тварин, сприйнятливих до блутангу, або відповідальна за утримання зазначених тварин з метою або без мети утримання прибутку;

господарство – будь-який сільськогосподарський або інший об'єкт, у якому розводяться та/або постійно або тимчасово утримуються тварини, сприйнятливі до блутангу;

епізоотичне вогнище – господарства, а також інші об'єкти, де знаходяться тварини, хворі на блутанг;

живі атенуйовані вакцини – вакцини, продуковані шляхом адаптації польових ізолятів вірусу блутангу через серійні пасажі в тканинній культурі або запліднених курячих яйцях;

загрозлива зона – територія радіусом 100 км навколо епізоотичного вогнища. Під час встановлення меж загрозливої зони компетентний орган повинен враховувати географічні, адміністративні, екологічні, епізоотологічних чинники, заходи державного контролю пов'язані із блутангом;

зона з обмеженим доступом – зона, яка складається із загрозливої зони та зони нагляду;

зона нагляду – зона глибиною 50 км від загрозливої зони, де протягом останніх 12 місяців не проводилась вакцинація проти блутангу за допомогою живих атенуйованих вакцин. Під час встановлення меж зони нагляду компетентний орган повинен враховувати географічні, адміністративні, екологічні, епізоотологічних чинники, заходи державного контролю

пов'язані із блутангом;

зона – частина території із визначеним ветеринарно-санітарним статусом, щодо якої протягом певного періоду у році результати державного ветеринарно-санітарного нагляду показують відсутність випадків перенесення вірусу блутангу;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини (далі - компетентний орган);

неблагополучний пункт – населений пункт за адміністративним поділом, на території якого встановлене епізоотичне вогнище;

неблагополучно зона – зона, яка включає загрозову зону, радіусом 20 км навколо епізоотичного вогнища. Межі неблагополучної зони можуть бути зміненими за рішенням компетентного органу у зв'язку із епідеміологічними, географічними, екологічними або метеорологічними обставинами;

підозра щодо наявності блутангу – поява будь-яких клінічних ознак, які вказують на наявність блутангу у тварин, сприйнятливих до блутангу, разом із епідеміологічними даними, які дозволяють прийняти відповідне рішення;

підтвердження наявності блутангу – встановлення компетентним органом або його територіальними органами факту поширення вірусу блутангу на певній території на основі проведених лабораторних досліджень. У випадку епідемії компетентний орган може підтвердити поширення вірусу блутангу на основі клінічних та/або епідеміологічних результатів;

транзит – переміщення тварин, що складається з:

переміщення із та через зону з обмеженим доступом;

переміщення із зони з обмеженим доступом через благополучну зону до цієї зони з обмеженим доступом або до іншої зони з обмеженим доступом.

Інші терміни вживаються в значеннях, визначених Законом України «Про ветеринарну медицину».

3. Блутанг (*Febris catarrhalis infectiosa ovium*, катаральна лихоманка овець, синій язик) - це інфекційне трансмісивне вірусне захворювання, до

якого є сприйнятливими жуйні тварини. Хвороба характеризується запально-некротичним ураженням слизових оболонок, язика, шкіри, копит.

Вірус блутангу вражає всіх жуйних, частіше овець та велику рогату худобу (далі - ВРХ).

Це патогенний вірус *Bluetongue*, виду *Orbivirus*, родини вірусів *Reoviridae*. Існують 24 серотипи вірусу, які мають різну вірулентність. Вірус інактивується при температурі 50 град.С за 3 години, 60 град.С - за 15 хвилин. Він нестійкий у кислому (рН < 6,0) та лужному (рН > 8,0) середовищах, гине при обробці похідними фенолу. Вірус надзвичайно стійкий у комплексі з білками (може зберігати інфекційність роками у крові при 20 град.С) Джерелом збудника блутангу є хворі тварини. Після укусу комахою інфікованої тварини вона переносить збудник до здорової. Пряме зараження між тваринами не відбувається. Зараження відбувається в основному при теплій та вологій погоді, тому блутанг поширюється влітку. Захворюваність спадає при зниженні температури.

4. Інкубаційний період блутангу становить 5-20 днів. Після інфікування віремія триває близько 60 діб у ВРХ та 40 діб у овець. У цей час вірус має значну інфекційну здатність. Можливий довгий період одужування, прихований перебіг захворювання або летальний результат. У летальних випадках захворювання закінчується загибеллю тварини на 8-10 добу.

5. Блутанг віднесено до списку хвороб Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (МЕБ).

6. Блутанг вражає насамперед овець і характеризується раптовим підвищенням температури до 42,5 град.С, гіперемією шкіри голови, губ, слизових оболонок ротової порожнини, що вкриваються кровоточивими виразками. Внаслідок безперервного своєрідного руху язика з ротової порожнини витікає піниста слина. Носові виділення із слизових переходять у гнійні, засихають з утворенням кірок навколо носа. У більшості тварин

змінюється колір язика, який набуває червоно-синього відтінку. У деяких тварин спостерігається почервоніння й опухання основи шкіри копитець (вінчика), досить болючого при натисканні. Внаслідок цих уражень, а також дегенеративних змін скелетних м'язів утруднюється рух хворих тварин, вони не можуть приймати корм, що призводить до виснаження й загибелі.

7. Якщо вівці виживають, то через 3-4 тижні після того, як нормалізується температура, у них випадає шерсть. Вірус здатний проникати через плаценту до плоду й викликати аборт.

8. На блутанг хворіють також кози, білохвості олені, буйволи, антилопи, лосі та інші жуйні. Блутанг у цих тварин проходить у прихованій формі, і лише в період ензоотії у 5% інфікованих тварин можливий прояв клінічних ознак хвороби - у ВРХ вони нагадують ящур з ураженням носового дзеркальця, слизових оболонок ротової порожнини і підвищеним слиновиділенням. Блутанг диференціюють від ящуру, чуми, везикулярного стоматиту, лихоманки долини Ріфт, фотосенсибілізації, запалення та травм губ і ротової порожнини.

II. Діагностика захворювання блутангом

1. Діагностику захворювання блутангом проводять комплексно на підставі клініко-епізоотологічних показників та лабораторних досліджень у державних лабораторіях ветеринарної медицини. Матеріалом для лабораторних досліджень є кров.

2. Клінічні ознаки блутангу: лихоманка, слинотеча, набряк губ, запально-некротичне ураження ротової порожнини, ціаноз язика, кон'юнктивіт, почервоніння та гангрена дійок, аборти.

3. Від тварин, стосовно яких існує підозра щодо наявності блутангу, у державну лабораторію ветеринарної медицини направляється кров для

лабораторних досліджень.

4. Тварини, які не вакциновані проти блутангу, досліджуються в лабораторії методом імуно-ферментного аналізу (далі - ІФА) з метою виявлення антитіл.

5. У не вакцинованих телят до 2-місячного віку з неблагополучного пункту проводять дослідження сироватки крові методом ІФА для виявлення антитіл.

6. У тварин, які вакциновані та у невакцинованих тварин, в яких виявлено антитіла проводяться дослідження методом полімеразно-ланцюгової реакції (далі - ПЛР) для виявлення антигену або РНК-вірусу блутангу.

7. Підтвердження діагнозу на блутанг здійснюється в уповноважених компетентним органом лабораторіях ветеринарної медицини.

8. Уповноважені лабораторії ветеринарної медицини проводять вірусологічні дослідження з виділенням збудника хвороби.

9. Діагноз на блутанг вважається встановленим, якщо вірус блутангу виділений та ідентифікований від тварини (продуктів тваринного походження) або якщо антиген вірусу блутангу або вірусна РНК, специфічні для одного чи більше серотипів вірусу блутангу, виявлені й ідентифіковані у зразках від однієї чи більше тварин з типовими клінічними ознаками або у епізоотично пов'язаних з підтвердженим або підозрілим на блутанг випадком.

III. Заходи, які підлягають здійсненню щодо запобігання занесенню збудника блутангу

1. До заходів із запобігання занесенню збудника блутангу належать:

1) проведення обов'язкової дезінсекції транспорту, який використовується для транспортування живих тварин, сперми, яйцеклітин, ембріонів, продуктів та сировини тваринного походження, що ввозяться на територію України;

2) захист живих жуйних тварин, що ввозяться на територію України, від кровососних комах протягом всього маршруту перевезення;

3) проведення карантинування щодо імпортованого поголів'я тварин, сприйнятливих до блутангу, з обов'язковими лабораторними дослідженнями відповідно до розділу II цієї Інструкції;

4) здійснення державними інспекторами ветеринарної медицини постійного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду за імпортованим поголів'ям жуйних тварин, сприйнятливих до блутангу;

5) у випадку появи клінічних ознак чи позитивно реагуючих тварин під час карантинування після підтвердження діагнозу,

забій хворих тварин безкровним методом та спалення туш, щодо інших тварин

або повернення до країни-експортера власнику, або забій на м'ясокомбінатах у кінці зміни за згодою двох сторін;

б) заборона експорту тварин, інфікованих блутангом.

IV. Заходи, що підлягають здійсненню під час профілактики захворювання блутангом

1. До заходів щодо профілактики блутангу, які є обов'язковими для виконання господарствами незалежно від форми власності і підпорядкування, користувачами мисливських угідь, фізичними особами - підприємцями, громадянами, спеціалістами ветеринарної медицини,

місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, належать:

- 1) здійснення моніторингу та спостереження щодо блутангу;
- 2) проведення профілактичної дезінсекції об'єктів, де утримуються тварини;
- 3) обробка пасовищ засобами, що забезпечують захист тварин від укусів комах. Зазначена обробка повинна здійснюватися перед виводом тварин на пасовище;
- 4) проведення обов'язкового клінічного огляду тварин при їх постановці на стійлове утримання після закінчення випасу;
- 5) здійснення заходів, направлених на знищення стаціонарних ареалів мешкання комах - переносників збудника хвороби.

2. Компетентний орган здійснює моніторинг та спостереження щодо блутангу з метою встановлення будь-якого випадку виникнення блутангу та/або відсутності окремих серотипів вірусу блутангу на окремій території (ентомологічне спостереження).

3. Географічна одиниця, що використовується для моніторингу та спостереження щодо блутангу, визначається шляхом накладення квадратної сітки, приблизний розмір якої становить 45х45 км (приблизно 2000 км²), за винятком випадків, коли специфічні умови навколишнього середовища передбачають встановлення іншого розміру зазначеної сітки.

4. Моніторинг та спостереження, що здійснюється з метою встановлення будь-якого випадку виникнення блутангу повинні включати пасивне клінічне спостереження та активне лабораторне спостереження.

1) Пасивний клінічне спостереження повинно складатись із документованих заходів, що здійснюються з метою встановлення та вивчення будь-яких випадків підозри щодо наявності блутангу, включаючи заходи з раннього попередження захворювання. Власники (утримувачі) та лікарі ветеринарної медицини зобов'язані негайно повідомляти головного державного інспектора ветеринарної медицини територіального органу компетентного органу щодо будь-якого випадку підозри щодо наявності блутангу.

2) Активне лабораторне спостереження повинно складатись із щорічної програми, яка включає щонайменше один серологічний/вірусологічний моніторинг індикаторних тварин, серологічні/вірусологічні обстеження або моніторинг та спостереження, що здійснюються за результатами оцінки ризиків. Відбір зразків, що здійснюється в межах активного лабораторного спостереження, повинен відповідати таким вимогам:

відбір зразків повинен проводитись щонайменше один раз на рік та у період найвищої ймовірності виявлення вірусу блутангу;

зразки відбираються від тварин, сприйнятливих до блутангу, які не піддавались вакцинації проти цього захворювання, були підданими дії вектора блутангу, є репрезентативними щодо видової приналежності тварин, сприйнятливих до блутангу, та знаходяться в межах території, що має епідеміологічне значення щодо блутангу;

у випадку, якщо зразки відбираються не від окремих тварин, розмір вибірки повинен бути відкоригованим в залежності від виду діагностичних досліджень.

Розмір вибірки повинен бути розрахованим у спосіб, що забезпечує встановлення очікуваної поширеності хвороби серед цільової популяції:

у разі наявності наукових даних про очікувану поширеність хвороби, розмір вибірки розраховується 95% довірчому інтервалі для видів тварин,

сприйнятливих до блутангу, що знаходяться в межах території, що має епідеміологічне значення щодо блутангу;

у разі відсутності наукових даних про очікувану поширеність хвороби, розмір вибірки розраховується при 20% довірчому інтервалі.;

Активне лабораторне спостереження повинно проводитись у спосіб, що забезпечує чергування скринінгових тестів із позитивними результатами проведенням серологічних/вірусологічних досліджень щодо серотипів вірусу блутангу, присутність яких є очікуваною на території, що має епідеміологічне значення щодо блутангу.

5. Моніторинг та спостереження, що здійснюється з метою встановлення відсутності окремих серотипів вірусу блутангу на окремій території, що має епідеміологічне значення щодо блутангу, повинні відповідати вимогам пункту 4 цього розділу. Розмір вибірки в межах активного лабораторного спостереження повинен бути розрахованим у спосіб, що забезпечує встановлення прогнозованої поширеності 5% при 95% довірчому інтервалі.

1) Територія, що має епідеміологічне значення щодо блутангу, виключається із зони з обмеженим доступом, якщо результати моніторингу та спостереження демонструють відсутність поширення вірусу блутангу протягом не менше двох років, а також відсутність векторної активності протягом двох сезонів.

2) Компетентний орган може визначити зону, умовно-вільну від блутангу, якщо результати моніторингу та спостереження за останні два роки демонструють відсутність вірусу блутангу на зазначеній території протягом не менше одного року, а також відсутність векторної активності протягом одного сезону.

6. Моніторинг та спостереження, що здійснюється з метою встановлення будь-якого періоду:

1) моніторинг та спостереження повинні складатись не менше ніж з однієї щорічної програми з вилову вектора блутангу за допомогою постійних аспіраційних пасток, з метою встановлення динаміки популяцій відповідного вектора блутангу;

2) аспіраційні пастки повинні бути обладнаними ультрафіолетовим світлом та функціонувати протягом усієї ночі з наступною періодичністю:

одна ніч на тиждень протягом місяця, що передує очікуваному початку періоду вільного від вектора блутангу, та перед очікуваним кінцем періоду, вільного від вектора блутангу;

одна ніч на місяць протягом періоду, вільного від вектора блутангу;

щонайменше одна аспіраційна пастка повинна бути встановленою на кожній території, що має епідеміологічне значення щодо блутангу, в межах зони, сезонно вільної від блутангу. Частина комах, що потрапили до аспіраційних пасток, повинні бути направлені у державну лабораторію ветеринарної медицини для підрахунку та ідентифікації видів векторів блутангу.

7. Компетентний орган здійснює коригування періодичності роботи аспіраційних пасток, визначеної пунктом 6 цього розділу, відповідно до інформації, отриманої за результатами роботи зазначених пасток протягом перших трьох років.

V. Заходи, які підлягають здійсненню у разі виникнення підозри щодо наявності блутангу

1. У разі виникнення підозри щодо наявності блутангу спеціалісти ветеринарної медицини, які обслуговують господарство, яке знаходиться поза межами зони, щодо якої встановлено обмежувальні заходи щодо блутангу, та де утримуються тварини, стосовно яких існує підозра щодо наявності блутангу, власники цих тварин та/або інші особи, які мають

підстави підозрювати наявність блутангу, зобов'язані негайно повідомити про таку підозру головного державного інспектора ветеринарної медицини району (міста).

2. Головний державний інспектор ветеринарної медицини району (міста), який отримав повідомлення про підозру щодо наявності блутангу, зобов'язаний негайно повідомити про таку підозру головного державного інспектора ветеринарної медицини України та організувати такі заходи:

- 1) встановити в господарстві постійний нагляд;
- 2) скласти перелік тварин, що утримуються в господарстві, із зазначенням для кожного виду тварин кількості загиблих та інфікованих тварин, а також тварин, щодо яких існує ймовірність зараження блутангом. Зазначений перелік тварин підлягає регулярному оновленню з урахуванням інформації щодо тварин, які народились або загинули протягом періоду існування підозри щодо наявності блутангу;
- 3) скласти перелік місць, які можуть сприяти виживанню, розмноженню та утриманню вектора блутангу;
- 4) провести епізоотичне розслідування відповідно до вимог підпункту 3 пункту 2 розділу VII цієї Інструкції;
- 5) з метою встановлення факту зараження блутангом:
здійснювати систематичне інспектування господарства та під час кожного інспектування проводити клінічний огляд тварин, стосовно яких існує підозра в інфікуванні вірусом блутангу або розтин мертвих тварин;
у разі необхідності, забезпечити проведення відповідних діагностичних досліджень;
- 6) забезпечити:

заборону на вивіз та ввезення тварин з господарства або в господарство;
у разі наявності відповідних засобів, ізоляцію тварин в період активності вектора блутангу;

систематичну обробку інсектицидами тварин, приміщень, прилеглих територій (зокрема, місць, де присутні та активно розмножуються популяції мокреців з роду *Culicoides*) Інтенсивність обробки встановлюється з урахуванням тривалості дії інсектициду та кліматичних умов;

знищення/ліквідація/спалення/захоронення туш загиблих тварин.

3. До прибуття головного державного інспектора ветеринарної медицини територіального органу компетентного органу у господарство (населений пункт), в якому утримуються тварини, щодо яких наявна підозра в інфікуванні вірусом блутангу, спеціалісти ветеринарної медицини, які обслуговують відповідне господарство, разом із власником тварин зобов'язані виконати заходи, визначені підпунктами 1, 2 пункту 2 цього розділу.

4. Головний державний інспектор ветеринарної медицини району (міста) організовує заходи, визначені пунктом 2 цього розділу, щодо інших господарств, якщо їх розташування, географічне місцезнаходження або контакти із господарством, в якому утримуються тварини, щодо яких існує підозра в інфікуванні вірусом блутангу, дають підстави підозрювати про можливу наявність блутангу в таких господарствах.

5. Головний державний інспектор ветеринарної медицини територіального органу компетентного органу забезпечує проведення заходів, визначених підпунктом 2 цього пункту, до прийняття рішення компетентним органом стосовно відсутності підозри щодо наявності блутангу.

6. Компетентний орган дозволяє проведення вакцинації проти блутангу за результатами проведеної ним оцінки ризиків. У разі застосування живих

атенуєваних вакцин компетентний орган забезпечує визначення зони спостереження та загрозової зони, яка складається щонайменше з території, де проводиться вакцинація проти блутангу.

VI. Повідомлення про наявність блутангу

1. Протягом 24 годин з часу підтвердження наявності блутангу серед свійських, диких тварин або у разі виявлення хвороби на бійні або при транспортуванні, управління компетентного органу в районі (місті обласного значення) надає до відповідного Головного управління Держпродспоживслужби в області, місті Києві та Держпродспоживслужби таку інформацію:

1) дату та час відправки патматеріалу в акредитовану державну лабораторію ветеринарної медицини;

2) область, район, господарство, лісомисливське господарство, населений пункт, на території яких відібраний матеріал;

3) дату виникнення підозри щодо наявності блутангу;

4) дату встановлення діагнозу;

5) методи, якими проводилось дослідження для підтвердження наявності блутангу;

6) категорію хворих тварин – наявність блутангу підтверджено у диких тварин або у свійських тварин, що знаходяться у господарстві, на бійні або в транспортному засобі;

7) географічне положення місця, де було підтверджено наявність блутангу;

8) кількість випадків блутангу, кількість тварин з підозрою на блутанг в

місці виникнення зазначеної хвороби, на бійні або в транспортному засобі;

9) кількість загиблих тварин кожної категорії в господарстві, на бійні або в транспортному засобі;

10) для кожної групи тварин – розповсюдженість блутангу та кількість тварин, у яких було підтверджено наявність блутангу;

11) епізоотологічний зв'язок між випадком блутангу та кожним контактним господарством або причини, які викликали підозру щодо наявності блутангу у кожному господарстві з підозрою щодо наявності блутангу;

12) результати лабораторних досліджень, що проводяться на зразках, які взяті від тварин після їх забою.

VII. Заходи з ліквідації захворювання блутангом

1. Після встановлення діагнозу на блутанг відповідні місцеві державні надзвичайні протиепізоотичні комісії (далі - ДНПК) приймають рішення про встановлення карантинних обмежень на неблагополучний пункт, встановлюють межі неблагополучного пункту, неблагополучної зони, загрозованої зони та зони нагляду, де організують проведення таких протиепізоотичних заходів:

2. У неблагополучному пункті:

1) забій інфікованих тварин та знищення/ліквідація/спалення/захоронення туш тварин;

2) у разі необхідності, проведення вакцинації відповідно до вимог пункту 6 розділу V цієї Інструкції;

3) проведення епізоотичного розслідування стосовно встановлення такої інформації:

тривалість періоду наявності блутангу у неблагополучному пункті;

можливе походження блутангу в неблагополучному пункті та встановлення інших господарств, де утримуються тварини, щодо яких існує підозра зараження блутангом, що має те саме походження;

наявність та поширення векторів блутангу;

переміщення тварин з або в неблагополучний пункт та господарства, що визначені другим абзацом підпункту 3 цього пункту, або будь-яке відправлення туш тварин із зазначеного неблагополучного пункту або господарств.

3. У неблагополучній зоні проводять заходи, визначені пунктами 2 - 5 розділу V цієї Інструкції.

4. У загрозовій зоні та зоні нагляду:

1) складення переліку усіх господарств, які знаходяться в межах загрозової зони та зони нагляду;

2) здійснення моніторингу та спостереження щодо блутангу відповідно до вимог розділу V цієї Інструкції.

3) заборона на переміщення тварин та їх репродуктивного матеріалу із загрозової зони та зони нагляду за винятком випадків, передбачених пунктами 7 – 10 розділу VIII цієї Інструкції;

4) у разі необхідності, проведення вакцинації у загрозовій зоні відповідно до вимог пункту 6 Розділу V цієї Інструкції. Забороняється проведення будь-якої вакцинації проти блутангу за допомогою живих атенуйованих вакцин у зоні нагляду.

VIII. Обмеження щодо переміщення тварин та їх репродуктивного матеріалу

1. Компетентний орган, у разі необхідності, визначає межі зони з обмеженим доступом, з метою встановлення обмежень для переміщення тварин та їх репродуктивного матеріалу.

2. Компетентний орган веде реєстр зон з обмеженим доступом, в якому мають бути зазначеними інформація стосовно:

1) територіальних меж зон з обмеженим доступом;

2) серотипів вірусу блутангу, що присутні в кожній зоні з обмеженим доступом.

3. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин в межах однієї зони з обмеженим доступом, де поширений однаковий серотип вірусу блунгу, якщо тварини, які підлягають переміщенню, у день транспортування не мають жодних клінічних ознак блутангу.

4. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин із загрозованої зони до зони нагляду якщо:

1) тварини відповідають вимогам, встановленим у додатку 1 до цієї Інструкції;

2) або тварини відповідають вимогам щодо здоров'я, встановленим компетентним органом на основі позитивних результатів оцінки ризиків заходів, призначених для боротьби із поширенням вірусу блутангу та захисту від атак векторів блутангу;

3) або тварини призначені для негайного забою.

5. Компетентний орган в межах окремої частини зони з обмеженим доступом може встановити зону, умовно-вільну від блутангу, якщо в

зазначеній зоні протягом одного року, включаючи один повний векторний сезон, моніторинг та спостереження щодо блутангу, що визначені пунктом 5 Розділу IV цієї Інструкції, показали відсутність циркуляції вірусу блутангу щодо окремого серотипу вірусу блутангу або комбінації серотипів вірусу блутангу.

6. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин в межах однієї зони з обмеженим доступом із території, де поширений однаковий серотип/серотипи вірусу блутангу, до зони, умовно-вільної від блутангу, якщо:

1) тварини відповідають вимогам, встановленим у додатку 1 до цієї Інструкції;

2) або тварини відповідають вимогам щодо здоров'я, встановленим компетентним органом на основі позитивних результатів оцінки ризиків, призначених для боротьби із поширенням вірусу блутангу та захисту від атак векторів блутангу;

3) або тварини призначені для негайного забою.

7. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин, не призначених для негайного забою, та/або їх репродуктивного матеріалу із господарств або інших потужностей (об'єктів), розташованих в зоні з обмеженим доступом або зоні нагляду, до господарств або інших потужностей (об'єктів) якщо:

1) щодо переміщення тварин та/або їх репродуктивного матеріалу виконуються вимоги, що встановлені у додатку 1 до цієї Інструкції;

2) або тварини та/або їх репродуктивний матеріал відповідають вимогам щодо здоров'я, встановленим компетентним органом на основі позитивних результатів оцінки ризиків заходів, призначених для боротьби із поширенням вірусу блутангу та захисту від атак векторів блутангу.

8. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин, призначених для негайного забою, із господарств, розташованих в зоні з обмеженим доступом або в зоні нагляду, у разі виконання таких вимог:

1) щодо господарства походження тварин протягом останніх 30 днів перед відправлення не було зафіксовано жодного випадку блутангу;

2) тварини транспортуються:

під ветеринарним наглядом до боєнь призначення, де мають бути забитими протягом 24 годин з моменту прибуття;

безпосередньо до місця призначення, за винятком зупинок для відпочинку, що передбачені Правилами транспортування тварин, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1402 (зі змінами) (далі – Правила транспортування тварин), які здійснюються на відповідному контрольному посту, що знаходиться в межах тієї самої зони з обмеженим доступом.

9. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин, призначених для експорту, із господарств, розташованих в зоні з обмеженим доступом або в зоні нагляду, у разі виконання таких вимог:

1) щодо потужності (об'єкта) походження тварин протягом останніх 30 днів перед відправлення не було зафіксовано жодного випадку блутангу;

2) тварини транспортуються:

під наглядом держаного інспектора ветеринарної медицини; безпосередньо до призначеного прикордонного інспекційного поста, через який здійснюватиметься вивезення зазначених тварин з території України, за винятком зупинок для відпочинку, що передбачені Правилами транспортування тварин, які здійснюються на відповідному контрольному посту, що знаходиться в межах тієї самої зони з обмеженим доступом.

10. Компетентний орган дозволяє переміщення тварин транзитом через зону з обмеженим доступом у разі виконання таких вимог:

1) після очистки та дезінфекції місця завантаження транспортні засоби, що використовуються для перевезення тварин, обробляються інсектицидними засобами або репелентами. Зазначена обробка транспортних засобів повинна проводитись перед ввезенням тварин до зони з обмеженим доступом та після вивезення тварин із зони з обмеженим доступом;

2) якщо під час переміщення тварин транзитом через зону з обмеженим доступом передбачуваний період зупинки для відпочинку тварин на контрольному пості становитиме більше одного дня, тварини протягом зазначеного періоду повинні утримуватись захищеними від векторів в господарстві, що відповідає вимогам додатка 3 до цієї інструкції.

11. Вимоги пункту 10 цього розділу не поширюються на переміщення тварин транзитом через зону з обмеженим доступом, що здійснюється:

1) виключно з території або через територію, що має епідеміологічне значення щодо блутангу.

2) з або через частини загрозованої зони, що визначені компетентним органом як умовно-вільні від блутангу відповідно до пункту 5 цього розділу.

ІХ. Зняття карантинних обмежень з неблагополучних пунктів

1. Господарство вважається благополучним через 60 днів після останнього випадку знищення хворої на блутанг тварини, на території якого проведені всі необхідні оздоровчі заходи та проведено лабораторне дослідження крові тварин до отримання двох негативних результатів підряд на відсутність антигену або одразу після проведення всіх необхідних оздоровчих заходів за умови здачі на забій всіх підозрюваних у зараженні тварин, сприйнятливих до блутангу, з неблагополучного пункту.

2. Карантинні обмеження з неблагополучного пункту знімаються за результатами перевірки проведення оздоровчих заходів рішенням відповідних місцевих ДНПК.

3. Після зняття карантинних обмежень на неблагополучний пункт вводять обмеження на один рік, протягом якого:

1) забороняється вивозити і продавати жуйних тварин за межі колишнього неблагополучного пункту щодо блутангу, окрім здачі на забій.

2) забій зазначених тварин проводять на окремо визначеній у області потужності окремою партією в кінці зміни.

4. Комплектація стада раніше неблагополучних господарств дозволяється з регіонів, благополучних щодо блутангу, за умови негативних результатів лабораторного дослідження на наявність антитіл до вірусу блутангу або антигену.

5. Протягом року тварини, що були завезені для комплектації стада в раніше неблагополучне господарство, підлягають лабораторному дослідженню на блутанг (не менше 2%).

**Директор Департаменту аграрної
політики та сільського господарства**

В. ТОПЧІЙ